

Sən də getdin...

**“Bu günü apar.
O ötən ömrü
Yenidən qaytar”
Fikrət Qoca**

Qaytar?! Ehh ömrü qaytarmaq mümkün olsaydı... Nə vardı ki?! Ötüb keçən ömrü tutub saxlamaq və geri döndərmək əlimizdə deyil. Şair bunu bilməmiş olmazdı. Amma qələm adamına şairənə bir arzunu dillər əzbəri etməyə nə mane ola bilər?! Bir də rəhmətlik Fikrət Qoca özü amansız gerçəklərin fərqi deydi axı: “Son nəfəsimizdə də ölümün nə olduğunu öyrənirik” - yazan da odur...

Ömrün bir sınaq meydanı olduğunu, Yaradanın hər addımda bizi imtahana çəkdiyini də yaxşı bilirdi şair. Kimini məhəbbət yaşadır, kimini sərvət... Kimisi dost-yoldaş qazanır, kimisi də var-dövlət. İnsanlara mərhəmət göstərib, xeyirxahlıq edənlər də var, şükür. Təkcə yaşadıkları ilə yox, həm də yazdıqları ilə... Şair Fikrət Qoca kimi...

**“Məhəbbət ürək kimi,
Ürək kimi.
Yandırır, yaşayır
Ürəklər sevən zaman.
Sevən zaman
Yaşamağa başlayır.
Sevgidən keçib gedir,**

**Keçib gedir
Ömrün, günün yolları...”**

Mərhum şairin həyat yoldaşı ilə görüşə hazırlaşırıam. Şeirler kitabını vərəq-vərəq eləmişəm. Ümumiyyətlə, Fikrət Qoca şeirləri ən bədbin hallarımda da mənə təsəlli, həmdəm olur. O, 500-dən artıq mahnı mətni yazıb. Bəstəçilər bu mətnlərə böyük şövqlə nəğmələr qoşublar. Müğənnilər bu mahnılarla qəlbləri ovsunlayıblar. Fikrət Qoca sözü dillər əzbəri olub, sevgililər hər ovaqlarını şairin sözüylə, nəğməsiylə pıçıldayıblar birbirinə. Amma sözü, şeiri ona belə böyük şöhrət gətirən şair o qədər təvazökar idi ki... Yazdıqları oxucunun, dinləyicinin qəlbində əks-səda verirdi, amma o, yenə də müvazinətini itirmirdi, əksinə, dünyanın, bizim dünyamızın tarazını düzəldirdi:

**“Mənim xoş üzə
Ehtiyacım var,
Sənin xoş sözə.
Götür kitabımı,
Oturaq üz-üzə.”**

Fikrət Qoca ilə uzun müddət birgə çalışmışıq. “Qobustan”ın baş redaktoru olduğu illərdə lap yaxından müşahidə eləmişəm onu. Zamanla onu xoş üz, xoş sima adam kimi kəşf etmişəm. Ömrü boyu fiziki və mənəvi ağrıları, özünün və cəmiyyətin “xəstəlikləri” ilə döyüşən, mübarizə aparan, sözüylə, əməliylə, xeyirxahlığı ilə xalqına xidmət edən şair hər şeyə nikbin, təmkinli yanaşırdı. Problemlərdən, dərddən, ölümdən də yazırdı, amma təsvir etdiyi ağrının da içində bir işıq vardı.

Vaxtilə Səməd Vurğunun ölümündən sonra yazdığı misraları oxuyuram kitabımdan:

**“Ölüm də qanundur, yaşamaq kimi,
Odur ki, artıqdır göz yaşları, qəm.
Deyib qurtarmamış hələ fikrini
Şair necə ölər, başa düşmürəm”.**

Bu misraları yazan uzaqgörən şairin heç fikrinə belə gəlməzdi ki, onun da qələmindən çıxmış son şeiri beləcə yarımçıq qala bilər.

Hələ sağlığında Fikrət müəllimlə apardığım müsahibədə onun bu misralarını sitat vermişdim:

**“Şair qocalmır,
ömrü bir yaz olur...
Şair ölmür,
Qara qələm kimi yazılır...”**

Sonuncu misranın ardınca gələn “qurtarır” kəlməsinə o vaxt qəsdən yazmamışdım. İndi isə bu sözü əlavə etməyə məcburam. Bəs yarımçıq qalmış şeiri necə olsun?

Bunu Raya xanımdan soruşmağa çəkinirəm... Bayaقدan bəri şairin iş otağında barmaqlarımın ucunda dolanuram. Şəxsi eşyalarına, əlyazmalarına əl dəymək belə ağır gəlir adama. Həyatı boyu ömür-gün yoldaşının qul-

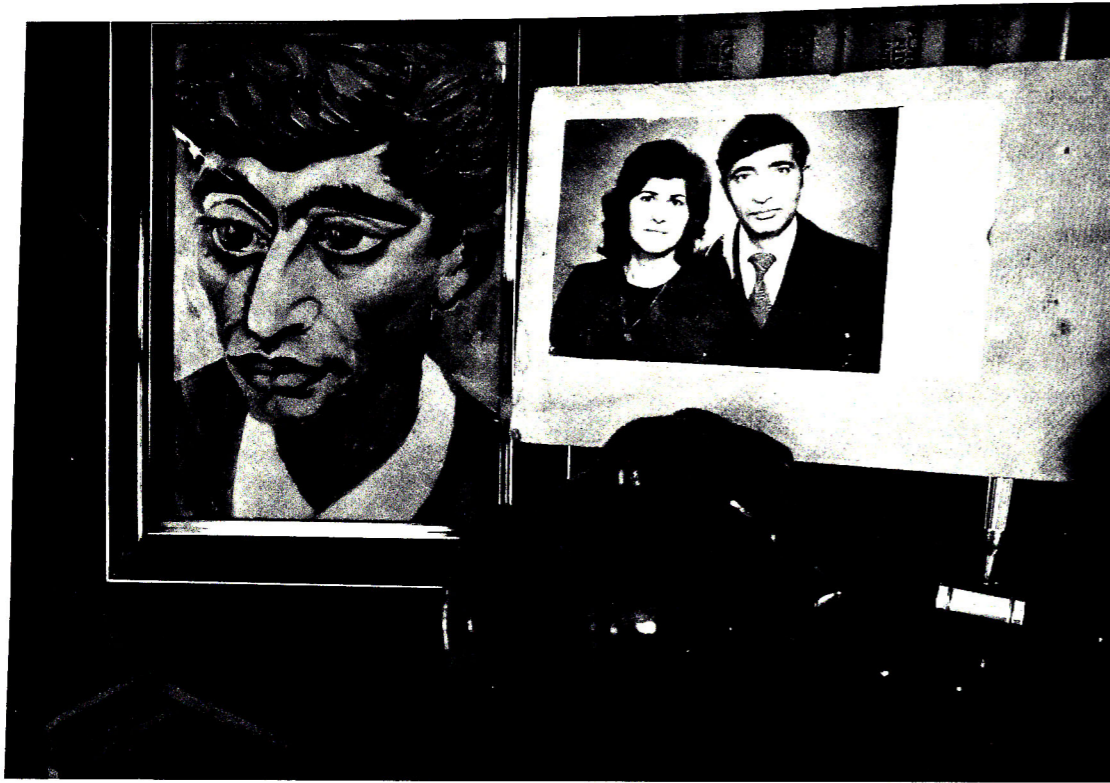
luğunda duran, şairin oncildliyinin çapa hazırlanmasında böyük zəhməti olan Raya xanım da hələ ki, bu iş otağında heç nəyə toxuna bilmir. Otağın səliqə-sahmanı şairin sağlığında olduğu kimidir. Raya xanım deyir ki, burda hər bir eşya öz görünüşüylə, tarixçəsiylə onu çox-çox uzaqlara - acılı, şirinli xatirələrə aparır...

**“Uçan quşlar dayansın,
Küləklər də əsməsin.
Xatirənin səsinə
Pıçıldılar kəsməsin.
Yaman düşmüşən könlümə,
Qayıt ömrümə, günümə.
Qoy səslənsin şirin səsin
Xəyalımda həzin-həzin.
Xəyalımda...”**

...Ötən əsrin əvvəllərindən hər il may ayının 1-dən zəhmətkeşlərin Həmrəylik günləri qeyd olunurdu. Həmin günləri hərə bir yerdə keçirir, dincəlib, istirahət edirdi. Tələbələr də fürsətdən istifadə edib, dərslərinə yekun vuraraq, öz bölgələrinə can atırdılar. Bayramı valideynləriylə birgə keçirmək üçün.

I kurs tələbəsi, evdən-əşikdən təzəcə ayrılmış, valideynləri üçün çox darıxmış Rayanın da ürəyi uçunur, Ağdaşdakı evlərinə gedəcəyi günü səbirsizliklə gözləyirdi. Bəlkə Rayanın həssas qəlbi bu dəfəki səfərin ona nəşə yeni müjdələr verəcəyini hiss edirdi...

Kür qırağında gözəl bir meşəlik var. Təbiətin oyanan çağrı quşların səs-səsə verməsi can dərmanıydı sanki. Həmişəki kimi, atası onları Kür qırağındakı həmin meşəliyə aparmaq istəyirdi. Raya xanım deyir ki, valideynləri Qocayevlər ailəsiylə yaxından tanış imişlər. Amma Raya Qocayevlər ailəsinin ilk övladı olan Fikrəti - bu cavvan şairi ilk dəfə həmin may bayramında gördü. Amma daha əvvəl onun şeirlərini qəzet-jurnal səhifələrindən oxumuşdu. Hətta məktəbliyə gənc şairin Allahla bağlı bir şeirini oxuyub etiraz etmişdi: “Belə də şeir olar? Heç

uca Tanrıyla belə danışarlar?” Sualın cavabını şairin özündən də soruşa bilərdi. Amma sevdiyi müəlliflərə məktub yazan, onlara münasibətini bildiren oxuculardan deyildi.

Amma bilməzdi ki, Fikrət o qədər səmimi, mehribandı. Həmin gün axşamədək ailələr birlikdə gözəl istirahət edirlər. Sabahı günü Raya Bakıya qayıtmalı imiş. Atası Eyvaz kişi xahiş edir ki, Fikrətgil yola çıxanda Rayanı da özləriylə aparsınlar. Raya xanım söhbətinin bu yerdə xəfif gülümsəyir. Deyir, səhər açıldı, Fikrətgilin ailəsi yola çıxdı. Sən demə, Eyvaz kişinin xahişi

unudulub. Yarı yoldan Rayanın dalınca geri qayıdılar. O gün hər şey başqa cür olsaydı, tale birləşdirərdimi bu gəncləri görün... Raya xanım deyir, yaxşı ki, belə oldu, Fikrət kimi qeyri-adi insanla bağlandı ömrüm.

Birgə ömrün bəhrəsi-barı əskik deyil. Ağıllı balalar, gözəl nəvələr, bir də qəlblərə toxunan şeirlər...

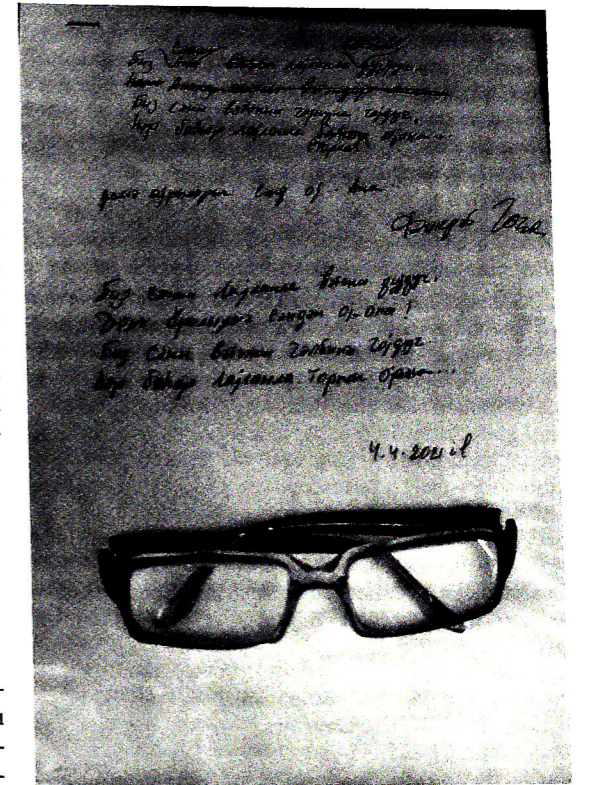
**“Məhəbbət toxunub yanaqlarına,
Gözləri qaynayan büllur çəsməsən,
Gəl məni qərq eylə gözəlliyinə,
Gülüm, sən nə yaman gözəlləşmişən?”**

**Gül-çiçək bürüyüb bütün çölləri,
Yoxsa bu çöllərdən gəlib keçmişən?!
Mən sənə könlümü açandan bəri
Gülüm, sən nə yaman gözəlləşmişən?!”**

Fikrət Qoca gözəllik şairidir. Elə ilk qələm təcrübələrindən insana aid ən mübhəm hissələrin, ən gözəl duyğuların, eşqin tərənnümçüsü olub. Onun yazdığı gözəllər sadəcə zərif və incə deyillər... Həm də güclüdürlər, mərddirlər: “Gülər üzlü, qara gözlü gözəllərə, Ana yurda oğul olan, qardaşına qardaş olan, bizim igid oğlanlara saf ürəkli sirdaş olan Azərbaycan gözəllərinə...” - sonsuz sayda şeirlər yazırdı. Amma Raya xanımın sözlərindən başa düşürəm ki, ona olan hissələri başqa imiş, onu zirvə bilirmiş, ona məhəbbətini hər şeydən uca tutmuş:

**“Yenə gəldin sən, baxıb güldün sən,
Bahar gəldi, güllər açdı,
Çaylar daşdı, nəğmə qoşdu sənə.
Çiçək açmasa, gələrsən, yaz gələr”.**

Fikrət müəllimin hər misrası onun nə qədər səmimi və işıqlı olduğunu deyir. İndi mənzilinin ayrı-ayrı guşəsini bəzəyən rəngarəng rəsmlərindən bu işığı alırıq. Onun istər qrafik üslubda çəkilmiş, istərsə də rəngarəng portretləri eyni dərəcədə cəlbedicidir, təbiidir. Böyük rəssamlarımız da onun xarakterini yaratmağa çalışıblar, əsərlərinə, şəxsiyyətinə biganə qalmayıblar. Raya xanımın söhbət edə-edə bu rəsmlərə dalıram, şairin misraları dolaşır beynimdə. Həmsöhbətimin kədərli olması, ömür-gün yoldaşı haqda keçmiş zamanda danışa bilməməsi bu rəsmlərə də başqa bir rəng, kölgə gətirir. Şairin yazı masası üstündəki yarıncıq şeir diqqətimi cəlb edir. Misralar aydıncı oxunur:

**“Mavi gözlüm,
Göyə baxdın
Göy maviyəndi.
Suya baxdın,
Dalğalara mavilik endi.
Mavi gözlüm,
Göyə baxdın,
Üfüqlərə yağdı mavilik.
Dağa baxdın,**

**Zirvələri oldu mavilik.
Mavi gözlüm, mavi gözlüm.
Mənə baxdın
Mavi gözlüm,
Neyləyim indi?
Qərq oluram
Gözlərinin dərinliyində.
Maviliyində,
Mavi gözlüm”.**

Görəsən, bu sətirləri şair kimə həsr edib? Hansı mavigözlünü vəsf edib? Görən Raya xanım haçansa bu sualla həyat yoldaşına müraciət edibmi? Qaragözlülərə həsr etdiyi şeirləriylə sudan quru çıxan şair görən bu dəfə yarının könlünü necə alıb? Araya zarafat salıb hömsöhbətimi kədərlə fikirlərdən yayındırmağa çalışıram. Raya xanım gülümsəyir: “Heç vaxt yazdıqlarına müdaxilə edib, sorğu-suala tutmamışam onu. Qısqanclığı da yaxın buraxmamışam. Təsəvvür edirsiniz, hər misranın haqq-hesabını çəksəm, nələr olardı?! Onda görək ömrümüz dava-dalaş içində keçəydi. Əksinə, Fikrət qısqanc idi. O da cavanlıqda. Sonralar yadına salanda güldü, çox güclü özünə ironiyası vardı Fikrətin”.

**“Sən dönsən də, mən dönmərəm.
Günəş sənər, mən sönmərəm.
Əzabından deyilmərəm,
Var böylə nişanım mənim.**

**Sən gizlətmə gül üzünü,
Gəl qaraltma gündüzümü.
Söz eyləyib hər sözümü,
Küsüb barışanım mənim”.**

Fikrət müəllimlə Raya xanım arasındakı yaş fərqi özünü tanışlığın, ailə həyatının ilk illərdə göstərmiş. Birində gənclik çılğınlığı, o birində təmkin, səbr, höv-

sələ. Tamamilə bir-birinə əks xasiyyətlər. Amma bir-birilərinə o qədər bağlıydılar ki, bir də göz açıb gördülər ki, sanki birdən-birə xarakterləri eyniləşib.

“Fikrətlə tanış olandan bəri bütün həyatım boyu ondan öyrəndim, çox şeyi görüb-götürdüm. Sanki bir məktəb keçdim, həyat dərəsi aldım ondan. Valideyn olandan sonra həyatımız tamam dəyişdi. Ailənin müqəddəsliyini, onu qorumağın vacibliyini dərk etdik. Həyatın bu dönməni də, əlbəttə ki, Fikrətin mehriban münasibəti, xoş duyğuları sayəsində yaşadım. O tərifi heç sevməzdi. Elə bilərəm indi də bu sözlərimi eşidib bir zarafat edəcək, söhbəti yayındıracaq”.

Raya xanım o qədər səmimi danışır ki, ən toxunulmaz mövzularda da suallar verirəm. Axı o, Fikrət müəllimin ikinci evliliyi idi. Birinci evliliyi baş tutmayan şair ömrünü birdefələk bu xanımla bağlamışdı. Amma mühtin də dedi-qoduları, mənasız müzakirələri onlardan yan keçməmişdi. Raya xanım bu mövzuda çox rahat danışır: “Yaxşı ki, biz o söz-söhbətləri ürəyimizə salmırdıq. Deyirdilər guya mən dağıtmışam onun ailəsini. Amma yalan idi, biz tanış olanda ayrılmışdı artıq. Və mən onun əvvəlki ailəsinə qayğısına, balalarına münasibətinə görə daha çox bağlanırdım ona. Əsl kişi xarakteri vardı, ona doğma adamların əziyyəti çəkməsinə yol verməzdi. Dostlarına da münasibəti bu cür idi”.

**“Günəşin bir parçası,
Sən mənim sevincimsən.
Gözlərimin ilk ovu,
Sən mənim birincimsən”.**

**“Mənim gözüm,
Şirin sözüm,
Xoş gəlmisən bu dünyaya sən.
Günlərimi bəzəyəsən
Xoş səsinlə.
Xoş gəlmisən bu dünyaya sən”.**

Fikrət müəllimin balalarına şeirlərini yada salan Raya xanım yenə zarafatlaşır şairin xəyalı ilə. Deyir şeir yazmaq sadə işdi, uşaqların tərbiyəsi ilə isə ana məşğul olmalıdı. Qızlarını şeirləri ilə sevdirən, əzizləyən şair həm də onların həmdəmi, dostu imiş...

**“Xoşbəxt qızım, sənə gözəl
Dünyamızı bağışlaram.
Daim sənin yollarına
İşiq salar baxışlarım...”**

**“Sən ömrümün axşamını
Yaşa, qızım, səhər kimi.
Sənin totuq əllərinə
Tapşırıram taleyimi”.**

“Hər addımlarını izləmişəm, amma qızlarımız sirlərini atalarıyla bölüşüblər. Onların hansısa gizlin işlərini həmişə Fikrətdən sonra öyrənirdim. Heç vaxt var-dövlət düşkünü olmamışdıq. Fikrətdən heç nə tələb etməmişik, ona ancaq cənsağlığı arzulamışdıq. Övladlarımızı da məhz belə tərbiyə etmişəm. Bəzən məşhurların balalarının yaşam tərzi haqqında mətbuatda nələrsə oxuyanda təəccüblənirik. Axı elə hamıdan çox onlar nümunə olmalıdırlar. Fikrət də, mən də uşaqlarımızı xalqın bir parçası kimi böyütməyə çalışmışıq” - deyir Raya xanım.

Mən özüm də qızlar: hələ yeniyetmə vaxtlarından tanıyıram. Günay da, Gülay da çox mehriban, gülürüz, xoş əhvalı qızlardırlar. İllərdir ki, tale Günay okeanın o tayına atıb. O, Amerikanın İndiana ştatında yaşayan, Bakıya gəlib, müsəlmanlığı qəbul edən hindli oğlanla ailə qurub. Şairin kiçik qızı Gülay isə dünyaya daha bir Fikrət gətirib - Qocayev Fikrət.

Raya xanım balaları ilə yaşadıkları acılı-şirinli günlərdən, hər il okeanın o üzünə səyahət edib qızı, nəvəsi ilə keçirdikləri xoş anlardan danışır. Başa düşürəm ki, bu xatirələrdə unudulmaz Fikrət Qoca yaşayır. Həmişə də yaşayacaq. Amma digər tərəfdən bu danışılanlar məni bəlli həqiqətə bir daha inandırır; ailəsi, əzizləri, doğmaları üçün yaşamayan, onların qayğısını çəkməyən adam millət dərindən də qala bilməz. Və bütün bu keyfiyyətlər Fikrət müəllimin şəxsi həyatında da, ictimai fəaliyyətində də, yaradıcılığında da əksini tapıb.

80-ci illərdə Raya xanım da “Qobustan”da çalışırdı, onları illərlə yanaşı görmüşəm. İndi danışdığı əhvalatla-

rın da bir çoxu tanışdı mənə. O da sadəliyi, səmimiyyəti ilə heç də Fikrət müəllimdən geri qalmırdı.

Fikrət müəllim işdə çox şən, bəmərə, zarafatlı adamdı. Bu ruhda şeirləri də az deyil:

**“Hələ bacarsan,
Son nəfəsdə zarafat elə,
Camaat gülə-gülə qalsın,
Sən də aradan çıx
gülə-gülə”.**

Amma xəstəliklərinin sayı ilbəl artdıqca, zəmanə-

nin ağır yükü çiyinlərindən basdıqca Fikrət müəllimin xasiyyəti də dəyişirdi. Bəzən iclaslarda, tədbirlərdə də dinnəzəcə oturub xəyala dalırdı. Onun hər sözü, hər misrası bir aforizmdə sanki. O deyirdi ki, ağlamaq üçün ən gizlin yer leysan yağışın altıdır. Görəsən, şair özü neçə kərə düşüb bu leysanın altına?

Qardaşı, tərcüməçi Hamlet Qocanın ölümündən çox keçməmişdi ki, ciyərparəsi Yalçın şairə dağ çəkdi. Yazıçılar Birliyində xəbər yayıldı ki, Fikrət Qocanın oğlu Yalçın dünyasını dəyişib. Başsağlığı vermək borcum idi. Kabinetində tək oturmuşdu. Tək-tənha. Yəne gözlərini dikmişdi bir nöqtəyə. Nə deyəcəyimi bilmirdim, sadəcə

susub baxırdım. Söz aciz idi. Elə bildirdim bu anları, bu hissələri sözlə ifadə etmək mümkün deyil. Amma o, bu vəziyyətini də şeir kimi əbədiləşdirə bildi:

**“Mən səni qorudum uşaqlığımdan,
Mən səni qorudum cavanlığımdan,
Qorudum səni mən baba olunca.
Demirəm izlədim, gözdüm dalınca...
Bu sözü atalar deyib əzəldən:
“Ac qarın özünü verər qılınca”.
Bəlkə yaxşı ata ola bilmədim,
Səni öz əlindən ala bilmədim.
Sən öldün, amma mən ölə bilmədim.
İndi yaşayıram qalan vaxtımı.
Yaşamaq... Yəni bu yaşamaqdımı?..”**

Məəttəl qalmışdım. Fikrət Qoca haqqında yazı hazırlarkən bu kitab hardan keçdi əlimə? Bilmirəm. Yazı yarımcıq qaldı. Marağ güc gəldi mənə, əsərin seyrinə düşdüm. “Dayanacaqda görüş” povestini oxumağa başladım.

**“Bu dünya bir dayanacaq.
Allah bilir,
Kim nə qədər
Dayanacaq”.**

“...Molla, Soltan müəllimə yanaşdı:
- Professor, qəbrə düşün, uşağın yanına, mən Quran oxuduqca ona toxunun.

Soltan istədi etiraz etsin, desin ki... “Oğul atanın məzarına enər, ata oğlun yox”. Dili tərənəmədi, dodağı açılmadı. Məzara endi. Əlini kəfəne toxunduranda qəlbində qəribə bir ümid oyandı: “Bu, çox yaxşı adətdi. Bəlkə uşaq ayıldı. Əlbəttə ki, yanında olmağım yaxşıdır. Ayılar, qorxar”.

Təəccüb götdürdü məni. Necə ola bilər axı? On il

bundan əvvəl çapdan çıxmış bu kitabı evin içində - dolabın bir küncündə ola-ola indi oxuyuram. Oxuduqca da Fikrət müəllimin Yalçının ölümündən sonrakı halını xatırlayıram. Yaradıcılığın belə kədərli öndüyümü var... Qələm adamı başına gələcəkləri öncədən duyub yazır sanki! Amma kaş ki!

“Anar qardaşdan da artıq olub mənə. Onunla həmişə fəxr etmişəm. Hər bir işdə birinci onun rəyini, fikrini, münasibətini öyrənməyə çalışmışam. İnanmısam ki, doğrusunu, sözün düzünü mənə yalnız o deyə bilər. Ona görə ki, həmişə Anarın elminə, savadına, bacarığına, səbir və hövsələsinə, təmkininə, bir sözlə, böyük ürəyinə dərin inam və hörmət bəsləmişəm”.

...Bunları Fikrət müəllim müsahibəsində demişdi. Həm də dostunun təkliyini, yalqızlığını dilə gətirmişdi. Ömrü boyu yanaşı olan, birgə addımlayan dostların ideal münasibəti məni hər zaman düşündürüb. Çağdaş dövrdə möhkəm dostluqlar təəccübləndirir adamı. Raya xanım da deyir ki, Fikrət Anardan ayrı görə, təəsvür edə bilməyib heç vaxt: “Vaqif küçəsindəki Yazıçıların binasında Anar müəllimlə qonşu olmuşuq. Onu bir yazıçı kimi oxuyurdum, insan kimi isə qonşu olandan sonra tanımağa başladım. Fikrətlə dostluqları isə məndən ötrü möcüzə idi. Çörəklərini də bir bölüblər, heç vaxt bir-birinin əksinə getməyiblər. Həmişə çalışıblar ki, bir-birlərini qorusunlar. Həm də hər ikisi həmişə düz danışıblar. Dost dar gündə tanınar - deyirlər. Anar müəllim də həmişə çətin günlərində, xəstə olanda Fikrətin yanında olub. Hətta axır vaxtlar ürəyiylə bağlı problem yarananda da birinci özünü çatdırıran Anar müəllim oldu. Ölümündən də necə kədərləndiyini, dərin qüسسəyə qərd olduğunu gördüm. Yəqin indi Anar müəllim də bizim kimi o böyük boşluğu hər gün hiss edir”.

Raya xanımın səsi həyat yoldaşını xəyallarından

Portretin müəllifi Xalq rəssamı Toğrul Nərimanbəyovdur.

ayırdı: “Ay Fikrət, niyə bikişsən? Sən axı şeirlərinde də hamıya məsləhət verirsən ki, nə qədər fikirli, qəmli olsan da, hər kəslə gülər üzle danışmalısən. Niyə son vaxtlar belə qaşqabaqlısən? Mən buna alışmamışam...”

Şair yenə də şeirlərində təsəlli tapırdı. Amma dərd şeirə sığmayanda belə susqun olurdu... Bir neçə dəfə ölümün pəncəsindən xilas etmişdilər onu. İlk dəfə hələ Sovet dönmündə Heydər Əliyevin yardımını ilə həyata qayıtmışdı. Sonralar Heydər Əliyev xəstələnəndə ona “Yaşa prezidentim” - yazmışdı şair. Bədxahları onu ittiham etsələr də, bu səmimi minnətdarlığını açıq şəkildə dilə gətirirdi. İkinci dəfə də xəstələnəndə, əməliyyatdan sağ çıxması sual altına düşəndə ölkə prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva şəxsən nəzarətə götürmüşdülər şairin müalicəsini. Elə ağır xəstəliklərdən sağ çıxması möcüzə idi. Necə ki, Qarabağın azad olması da, hər gün eşitdiyi zəfər müjdələri də möcüzə idi onun üçün. Axı o illərlə ad gününü 8 mayda qeyd edə bilməmişdi. İndi Qarabağın, Şuşanın azadlığından sonra ilk dəfə əsl doğum gününü qeyd edə bilirdi. Ömür vəfa etsəydi...

Axır ki günlərin birində Fikrət müəllim ürəyində gizli saxladığı, heç kəsə açıb deyə bilmədiyi, amma onu rahat edən qorxusunu ömür yoldaşına söyləməli oldu:

“Raya, elə hiss edirəm ki, otaqda bizdən başqa bir nəfər də var”.

Başqa bir vaxt Raya xanım dözməyib, yenidən xəbər alırdı:

“Ay Fikrət, çox fikirli görünürsən. Elə bil nəyinsə xiffətini eləyirsən e...”

“Səni fikirləşirəm, Raya, məndən sonra sən neyləyəcəksən?” - deyə Fikrət müəllim suala sualla cavab verirdi.

Şair səhhətinin get-gedə gerilədiyini hiss edirdi və bunu məqam tapınca misralara köçürürdü:

**“Demişdi, gözlə, gələrəm,
Baharım, gülüm, gəlmədi.
Açılmış bir qızılgülüm,
Mənim bülbülüm gəlmədi.
Getdin, apardın ruhumu,
Nitiqim, dilim getdi sənnən.
Gözləməkdən könlüm ağlar
Eşqim gəlmədi, gəlmədi.
Həsrət uzun, zülüm yolu,
Çox yoruldu gözləməkdən.
Sənsiz yalvardım ölümə, yalvardım,
Gəlmədi, ölüm gəlmədi”.**

Söhbətimizin axırında Raya xanım fəxrli bir də təkrar etdi: “Mən elə bilirəm ki, əlli il Fikrət Qoca məktəbi keçmişəm”. Sonra əlləri ilə üzündəki kədəri örtüdü.

Səvimli şairimiz Fikrət Qoca təkcə Raya xanım üçün deyil, bütün ailəsi üçün, yurdunun gəncləri üçün böyük məktəb qoyub getdi.